

INFORME CORPORATIVO

2024-2028

QUEN SOMOS?

As Enfermeiras en Loita somos un grupo de **enfermeiras de toda Galicia** que **reclamamos a mellora das nosas condicións laborais**. Levamos décadas sendo **desatendidas pola Administración** e unímonos para alzar a nosa voz e dar a coñecer as condicións nas que traballamos:

- Máis do **50% do persoal de enfermaría** do Servizo Galego de Saúde é **temporal**, unha situación anormal que **inflúe negativa e directamente na nosa atención aos pacientes e no noso compromiso** co sistema sanitario.
-
- Levamos décadas sen que o **Servizo Galego de Saúde valore a continua dedicación do persoal fixo** á atención prestada durante todos estes anos e os **aumentos retributivos e de xornada seguen estancados no tempo**.
 - As enfermeiras temporais **seguimos sen ter os dereitos laborais mínimos**:
 - **Contratos** de semanas, días ou horas
 - **Sen días libres** entre contratos e sen cumprir os períodos de descanso que marca a lei.
 - **Sen dereito a vacacións**.
 - **Pendientes do móbil**. Non coller o teléfono penalízannos ata 12 meses sen poder traballar
 - **A conciliación familiar é imposible**. As quendas de traballo coñécense con moi pouca antelación.
 - Acadar unha **praza en propiedade tarda en chegar unha media de 16 anos** debido á enorme temporalidade do sistema e ao escaso número de prazas que se ofertan. Pero cando chega a ansiada praza, os problemas seguen.
 - Por ese motivo no Servizo Galego de Saúde temos unha das **peores proporcións enfermeira/paciente de España e de Europa**. De feito **Galicia é a súa vez a segunda peor autonomía de toda España**.

A QUE NOS ENFRONTAMOS AS ENFERMEIRAS?

Son moitas as problemáticas as que nos enfrontamos as enfermeiras na nosa Comunidade. A **inestabilidade laboral** segue sendo **moi elevada** e **inflúe na calidade asistencial** que ofrecemos. Estamos tendo que traballar sometidas non só ao estrés que xera de por si unha **actividade laboral chea de responsabilidades**, como é a enfermaría, senón ao engadido que supón o **cambio habitual de Servizo** ou ubicación, a **incertidume** e a **presión** inherente por non poder desfrutar dunha estabilidade laboral.

O PROXECTO DUNHA ENFERMARÍA MELLOR

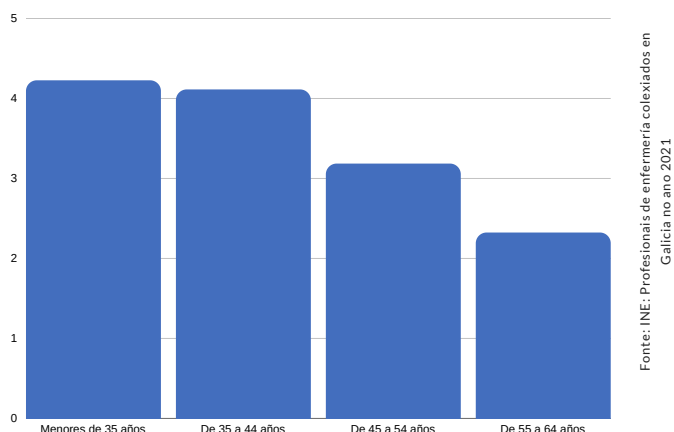
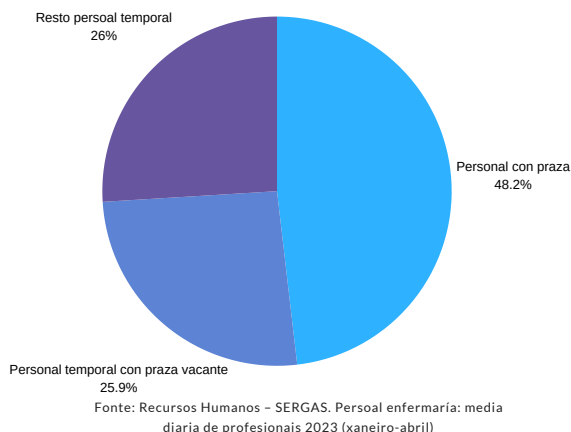
Este informe presenta o **proxecto dunha enfermaría mellor** que moitos non se atreven a asinar. Unha enfermaría que sexa **valorada por unha Administración que non teña medo a apostar por ela**. Unha enfermaría que ademais de verse reforzada coma un dos pilares da Sanidade Pública Galega terá, nun futuro non tan lonxano, a chave para moitos dos actuais problemas do Sistema.

A enfermaría axudará a facer do sistema de saúde un sistema **máis eficiente**, **augmentará a satisfacción** das e dos doentes, contribuirá a **redución de gastos** da man duns **coidados de calidade** aos pacientes crónicos cunha **prescripción enfermeira** complementaria. Así mesmo utilizarase como **ferramenta na Xestión hospitalaria** a incorporación da enfermería, **potenciando así o seu liderazo sen perder a sensibilidade** duns e dunhas profesionais que nos dedicamos aos doentes as vinte e catro horas do día.

"Se podes curar cura, se non podes curar, alivia e se non podes aliviar, consola"

OS DATOS DO NÚMERO DE ENFERMEIRAS NO SERGAS

As enfermeiras galegas presentamos o **segundo peor cociente enfermeira-doente do Estado Español** segundo datos do ano **2021** publicados polo INE. Por cada **1.000 galegos** hai **5,17 enfermeiras** e en España **6,25**. Con respecto ao resto dos países da Unión Europea, España ten por debaixo só a países coma Eslovaquia, Italia, Hungría, Bulgaria, Grecia ou Letonia.

De feito, do **2017 a 2021**, o número de **enfermeiras diminuíu en Galicia un -2,3%** (Fonte INE), sendo a **Comunidade Autónoma** que rexistrou a **maior perda de profesionais de enfermaría** de toda España. Segundo un estudo do CGE, en Galicia o **45,8%** das enfermeiras **pensou** nalgún momento en **deixar a profesión** e un **32,5%** delas **non volvería cursar o grado** se puidese dar marcha atrás.

É unha tendencia preocupante que falten profesionais, pero é máis preocupante non saber como solucionalo. As **administracións autonómicas**, **deben preparar con máxima urxencia un plan de futuro para a profesión enfermeira** e evitar que esta falta de planificación afecte á calidade asistencial e directamente ao doentes.

E PORQUÉ RECLAMAMOS MAIOR NÚMERO DE ENFERMEIRAS?

Moitos estudos científicos demostran que **a falla de enfermeiras aumenta a mortalidade no sistema sanitario**. No ámbito hospitalario por cada doente engadido por riba do ratio recomendado polas organizacións oficiais, aumenta a mortalidade entre un 7% e un 8% e se falamos de Unidades de Cuidados Intensivos pode chegar ata un 9%, polo que unha **sobrecarga asistencial** da enfermeira por riba das recomendacións da OMS **pode provocar moitos riscos**.

De novo a **OMS** no seu informe "*Global strategic directions for strengthening nursing and midwifery 2020*", **defende a necesidade real de contar con máis enfermeiras** poñendo **énfasis no contínuo envellecemento da poboación**, algo que **Galicia coñece ben** debido a crise demográfica que sofre dende fai anos.

O futuro máis inmediato da nosa sanidade **pasa polo envellecemento sostenido da poboación** e por un **aumento de doentes crónicos**, moitos de eles dunha gran complexidade, convivindo con varias patoloxías e con varios tratamentos farmacolóxicos e **para dar resposta a esta realidade asistencial só cabe aproveitarse do potencial das enfermeiras**.

O noso colectivo sempre reclamou a **aplicación do Rexistro de Profesionais Sanitarios (REPS)** que permitise unha adecuada **planificación e coordinación das políticas de recursos humanos** no Sistema Nacional de Saúde, pero dende a sinatura do Real Decreto 540/2017 que establece as bases **para regular o aspectos técnicos** deste solicitado rexistro, **pouco ou ningún avance tivemos**.

Sen datos oficiais, temos que traballar cos datos dispoñibles para calcular as razóns adecuadas e estes datos son os do **Consejo General de Colegios Oficiales de Enfermería de España**.

"Se podes curar cura, se non podes curar, alivia e se non podes aliviar, consola"

Segundo o *Consejo General de Colegios Oficiales de Enfermería*, Galicia necesita 8.851 enfermeiras para chegar á media da UE, pero a Xunta na súa OPE do ano 2022 ofertou só 1.556. Isto supón 6.795 menos das precisas, pese a que ao concurso-oposición se presentaron e foron admitidas, case 9.900 profesionais.

Por outra banda a OCDE publicou unha análise sobre a saúde e os sistemas de saúde dos países que a conforman. Unha publicación que volve sacar as cores a Sanidade Española, na que se presenta coma unha das que menos enfermeiras ten no mundo desenrolado.

Polo tanto e coma máxima reivindicación dende a nosa organización reclamamos a aposta sen titubeos polas enfermeiras.

Meta (media UE)	22.250	Meta (media España)	16.815
Actuais	8.851	Actuais	8.851
Nova estabilización	1.544 (818+726)	Nova estabilización	1.544 (818+726)
Faltan	11.855	Faltan	6.420

OS NÚMEROS OFICIAIS DO SERGAS

11.588

Enfermeiras
no SERGAS

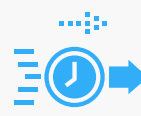
5.581

Enfermeiras
propietarias
dunha praza

2.995

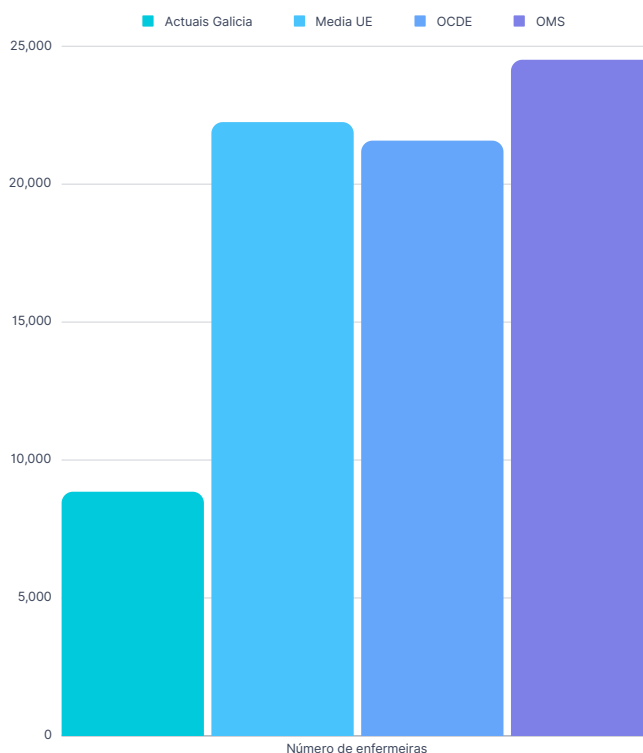
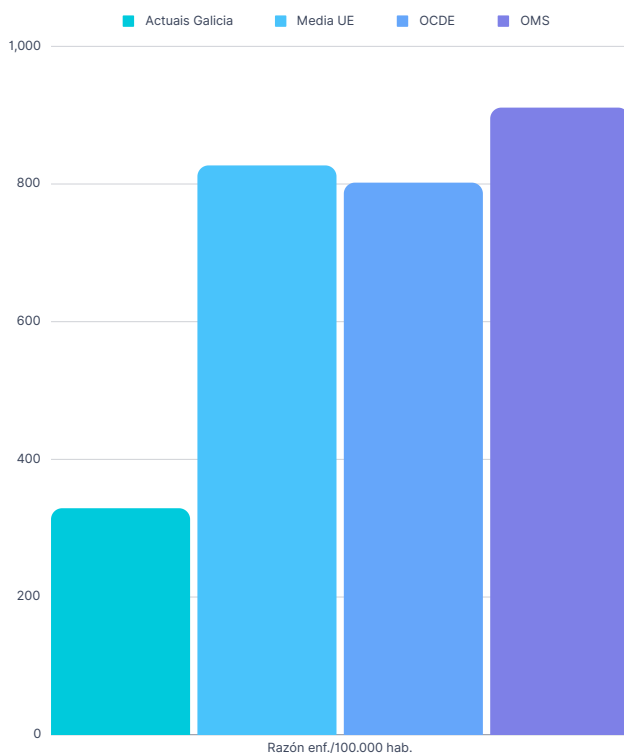
Enfermeiras
temporais en praza
vacante

3.012

Resto de enfermeiras
temporais

PERSONAL ENFERMARÍA: MEDIA DIARIA DE PROFESIONAIS 2023 (XANEIRO-ABRIL)

"Se podes curar cura, se non podes curar, alivia e se non podes aliviar, consola"

AS NOSAS PROPOSTAS

Entendemos como imprescindible na procura dunha enfermaría mellor e máis recoñecida os seguintes puntos:

RELACIÓN DE POSTOS DE TRABAJO (RPT)

- Execución do **sistema de Rexistro de Profesionais Sanitarios (REPS)**, presentado no 2012 que permitirá cuantificar, como mínimo:
 - Prazas actuais
 - Previsións de xubilacións
 - Novas graduadas cada ano na comunidade
- Realizar **Descricións de Postos de Trabajo**, que permita:
 - Ao persoal saber as súas **responsabilidades** no posto e **competencias** requiridas.
 - Á administración desenvolver un **plan de formación e capacitación** para os postos.
 - A obriga de que os **cargos de xestión e liderado** teñan que estar debidamente **formados para o posto, mediante formación regrada**. Esta formación debe estar ofrecida, canto menos **por unha institución pública**.

"Se podes curar cura, se non podes curar, alivia e se non podes aliviar, consola"

- Posta en marcha dunha **Comisión Non Permanente/Grupo de traballo no Parlamento** para:
 - **Executar o Sistema de Rexistro de Persoal** e análise dos datos.
 - Crear a **metodoloxía para a realización das descrições de postos de traballo**.
 - **Mellora das razóns enfermeira/doente** en Atención Primaria e Atención Especializada. Esta debe ter en conta a **dispersión e pirámide da poboación galega**.
 - Acordo de **programas de fidelidade do persoal** que promova a súa retención, formación e benestar.

ESTATUTO MARCO

- **Pór fin a Taxa de Reposición** e cuantificar as prazas que quedaron vacantes dende a súa implantación.
- **Fomento e promoción das especialidades de enfermaría:**
 - **Incrementando o número de unidades docentes** e a nivel estatal o continuo **aumento progresivo das prazas formativas**, así coma a **estabilización das mesmas a nivel autonómico**.
 - Análise das **necesidades para a creación de novas especialidades** segundo o seu desenvolvemento real.
- **Xubilación anticipada e exención de noites** para o persoal maior de 55 anos, sen perda retributiva.
- **Reclasificación profesional no grupo A1**, pola actual imposibilidade legal de acceder a determinados postos de altos cargos de dirección, grupos de investigación e docencia.

ESTABILIZACIÓN DO PERSOAL

- A realización dunha **Oferta Pública de Emprego** que inclúa:
 - Todas as prazas **vacantes, que dende o 2012 non foron ofertadas** debido a Taxa de Reposición.
 - As **novas razóns enfermeira/doente** recomendadas pola Comisión Non Permanente.
- **Redución dos tempos burocráticos nos procesos selectivos e nas ofertas públicas de emprego.**
- A urxente implantación dunha **política de fidelidade do persoal** para reter ao persoal do Servizo Galego de Saúde que non teñan que optar por outras opcións laborais como empresas privadas e servizos sanitarios doutras comunidades autónomas, que ofrezcan mellores e máis estables condicións laborais:
 - **Programas de retención do persoal**
 - **Programas de benestar e preservación da saúde mental do persoal**
 - **Programas de flexibilización laboral, reducindo o número de horas e turnos de traballo adicional** así como, sempre que as propias características do servizo o permitan, a **implantación da xornada laboral de 12 horas.**
 - **Enquisas anuais de satisfacción** a todos os profesionais e aos pacientes que teñan contacto co contorno hospitalario e de atención primaria.
- A **recuperación de todos os acordos retributivos e de xornada** suspendidos polo goberno da Xunta de Galicia e acordados previamente coas organizacións sindicais.

A realización das **modificacións legais** necesarias para que **situacións como as que vivimos na actualidade non volvan repetirse e garantir un emprego estable e de calidade** ao nivel da atención ofertada.

"Se podes curar cura, se non podes curar, alivia e se non podes aliviar, consola"

Queremos insistir na **necesidade de investir** para mellorar a situación das enfermeiras, mellorando o desenvolvemento da profesión, a formación e por suposto as condicións laborais, así como unha maior participación da Enfermería nas políticas de saúde:

- Aumentar o **investimento** na mellora da formación, do desenvolvemento profesional, dos estándares, da regulación e das condicións de emprego para as enfermeiras.
- Aumentar a **difusión de prácticas efectivas e innovadoras** en enfermería e **incrementar a influencia das enfermeiras nas políticas de saúde**, como parte dos esforzos máis amplos para garantir que as forzas de traballo de saúde estean máis involucradas na toma de decisións.
- **Máis enfermeiras en posicións de liderazgo e máis oportunidades de desenvolvemento** en todos os niveis.

En resumo, **o aumento do investimento vai ser fundamental** nas próximas décadas nun entorno competitivo en constante evolución. Non só **preservará a calidade da atención** ao paciente, senón que tamén **contribuirá á sustentabilidade** e ao éxito a **longo prazo** da institución sanitaria. Ao **investir no benestar e desenvolvemento dos profesionais** de enfermería, non só **se conservan activos valiosos**, senón que enviará íase unha **mensaxe clara de compromiso** coa excelencia na asistencia sanitaria.

Edición: Enfermeiras en Loita

Maquetación: Equipo de Comunicación

Imaxes: Banc d'Imatges Infermeres

Autoría: Ariadna Creus y Àngel García

Edición Decembro 2023